

[Risgaard Knudsen]

holdt, var et langt, langt mere afdæmpet indlæg, end vi oplevede fra Venstres side.

Jeg synes sådan set, at det lover godt for den efterfølgende forhandling om denne meget vigtige sag.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg hørte, at hr. Kirkegaard inddrog de midt- og vestjyske motorveje i diskussionen. Jeg håber, at det var en pudsighed fra hr. Kirkegaards side, for jeg tror da ikke, at hr. Kirkegaard kan mene, at også landbyernes og landdistrikternes forhold kan bruges som argument for motorveje. Mon ikke det er andre trafikale forhold omkring de mindre byer, f.eks. mindre veje og omfartsveje, som aldeles ikke behøver at være motorveje, der vil være til gavn for landsbyernes overlevelse?

Jeg håber, at det var ment som en pudsighed fra hr. Kirkegaards side.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg sagde i starten af mit indlæg, at vi i Det Konservative Folkeparti er høflige mennesker. Derfor skal jeg også takke for den ros, som hr. Risgaard Knudsen kom med, men jeg skal da ikke lægge skjul på, at det for mig er dybt betænkeligt at modtage ros af hr. Risgaard Knudsen fra Folketingets talerstol; det kunne tyde på, at jeg har sagt et eller andet, der var galt. Det tror jeg nu ikke jeg har; jeg tror, det er hr. Risgaard Knudsen, der har misforstået noget.

Til hr. Aage Frandsen kan jeg sige, at det bestemt ikke er nogen pudsighed, at jeg i dag nævnte motorvejsudbygningen i det midt- og vestjyske område; det var helt bevidst. Jeg er fuldstændig overbevist om, at hvis vi skal fastholde erhvervsudvikling i det midt- og vestjyske område og også i landdistrikterne, vil det i allerhøjeste grad være afhængigt af, at vi har et overordnet vejnet, så vi kan få gode, hurtige og sikre transportmuligheder til det midt- og vestjyske område.

Derfor er ønsket om midt- og vestjyske motorveje også i denne sammenhæng særdeles velbegrundet.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.54

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges.

Aage Frandsen (SF):

De seneste ændringer af landsbyernes og landdistrikternes vilkår vil givetvis indgå i vor historie på samme måde som landboreformerne i slutningen af 1700-tallet og andelsbevægelsens fremkomst og landbrugsomlægningen i slutningen af 1800-tallet, men de vil givetvis ikke indgå på samme positive måde som disse tidligere ændringer.

Mange landsbyer, som for årtier siden dækkede et lokalsamfunds behov, er nu stort set sovebyer.

Jeg vil tage den landsby, hvor jeg selv bor, som eksempel på den udvikling. For en snes år siden rummede landsbyen bl.a. en kirke, en skole, et forsamlingshus, en filial af et kommunebibliotek, et mejeri, en Brugs, en købmand, andre nærbutikker, en smed og nogle håndværksmestre i øvrigt. Først blev skolen nedlagt, så lukkede nærbutikkerne, én efter én. Mejeriet har stået i nogle år som et spøgelse; nu er det nedrevet. Den sidste købmand og Brugsen er væk, og tilbage har vi kirken, forsamlingshuset og filialen til biblioteket. Landsbyen, som dengang var levende i dagtimerne, er nu nærmest blevet en soveby, og sådan er det gået med utrolig mange landsbyer.

Det gode ved vore landsbyer tidligere var, at de udgjorde et nærmiljø og var rammerne om et fællesskab mellem de mennesker, som boede i landsbyen, og dem, der boede i landsbyens omegn. Der var tale om både et kulturelt fællesskab i forbindelse med skolen og forsamlingshuset og et fællesskab alene derved, at man mødtes i Brugsen eller hos købmanden. Dengang var der mening i at bruge det senere opfundne udtryk »at komme hinanden ved«. Landsbyen udgjorde et netværk til at løse problemer, som vi i dag bruger professionelle til at løse.

Affolkningen af landbruget var en del af den økonomisk bestemte udvikling. Der skete en